

Civilförsvarsförbundet
www.civil.se

Sunds by, den 17 juli 2009

Befolkningens roll i pandemiberedskapen

Allmänhetens slutsatser av statens, kommunerna och landstingens förberedelser inför den pandemi som förutses är sannolikt, att vi är i trygga händer och att det inte finns någon nämnvärd anledning till oro. Samtidigt är osäkerhetsfaktorerna många. Det gäller hur många i befolkningen som kommer att drabbas, hur svårt sjuka dessa blir etc.

Som vanligt reduceras allmänhetens roll till statistens. Som om vi inte själva kan göra något av betydelse i sammanhanget.

Ändå vet de initierade av erfarenhet följande:

1. Det är bättre att förbereda sig för en svår situation och dra ned på insatserna om dessa inte visar sig nödvändiga i stället för tvärtom.
2. Ju mer vi vet om det som inträffar desto lättare undviker vi att bli offer till följd av händelsen.
3. "Det händer ändå inte mig"-tänkandet hos vanligt folk.

Civilförsvarfsförbundet anser det oundgängligt att på bred front involvera allmänheten i samhällets krishantering för att uppnå den optimala beredskapsnivån. Samhället är större än staten!

Det enskilde människans roll må vara begränsad, men i sammanhanget av varandra har det kanske en avgörande betydelse när vi faktiskt tar ansvaret vår personliga hygien (läs: tvättar händerna) och på andra sätt undviker att sprida smittan vidare, att vi inte belastar sjukvårdens resurser i onödan och att vi har förutsättningar att klara oss hemma om vi (hushållets vuxna och/eller barn) blir drabbade. Varje hushåll bör ha en krisberedskapsplan. Det kan tyckas överdrivet, men jag lovar att när det gäller kan det vara skillnaden mellan elände och en trots allt hygglig livskvalitet i den uppkomna situationen.

Ansvariga samhällsorgan bör därför på ett väl samordnat sätt se till att vi medvetandegörs om vårt ansvar och hur vi ska bete oss för att ta detta ansvaret. Det måste vara lätt att göra rätt (och det är det faktiskt för det mesta).

Det handlar inte om att skrämna upp befolkningen eller oroa oss i onödan. Det handlar däremot om att se och ta vara på befolkningens egna resurser och möjligheter. Samhället är som sagt större än staten. Jag är övertygad om att myndigheterna kommer att mötas av förståelse och respekt från medborgarna om det ställs välgrundade och hanterbara krav på dem. Människor vill och kan väldigt ofta bidra till lösningar på samhällsproblemen. Det är min upplevda erfarenhet. Vad som grundläggande behövs är att myndigheterna inte gör krishantering till helt och hållet sin egen angelägenhet utan att ansvarsfördelningen tydliggörs. I övrigt handlar det mest om kommunikation.

Civilförsvarfsförbundet har i juni 2009 i ett brev till MSB presenterat vad förbundet kan bidra med till pandemiberedskapen.

Med vänliga hälsningar

Anders M. Johansson
Generalsekreterare, Civilförsvarfsförbundet